

Õiguskantsler

Maksu- ja Tolliamet
emta@emta.ee

Teie nr

Meie 24.05.2024 nr 7-4/240344/2403097

Maksu- ja Tolliameti e-teenuste keskkonnas kontaktandmete uuendamine ja e-teenuse kasutamise piiramine

Austatud peadirektor

Õiguskantsleri poole pöördus avaldaja kaebusega, et talle kuvati Maksu- ja Tolliameti [e-MTA](#) keskkonnas lisaks telefoninumbrile ja e-posti aadressile, mille ta oli ise Maksu- ja Tolliametile (MTA) andnud, veel üks e-posti aadress. Selgitust, et tal tuleb valida kuvatud e-posti aadressidest üks, ei antud. Kontaktandmete hulgas puudus avaldaja postiaadress. Avaldajal ei olnud võimalik eeltäidetud kontaktandmeid kinnitada ja talle näidati veateateid „Andmed on vales formaadis“ ja „Palun märkige postiaadress“. Ilma kontaktandmeid kinnitamata MTA e-teenuseid kasutada ei saa.

Leian, et inimese asetamine seesugusesse olukorda rikub tema õigusi ja hea halduse tava.

Selleks, et MTA-l oleks võimalik edastada inimesele teateid ja dokumente, on tõepoolest vaja õigeid kontaktandmeid. Seega ei saa pidada ülemääraseks ega inimesi liialt koormavaks, et e-MTA keskkonnas kuvatakse iga kümne kuu tagant inimesele ta kontaktandmed ja palutakse need kinnitada või muuta.

Kontaktandmete uuendamist või kinnitamist paludes aga ei selgitata, kust pärinevad andmed, mida inimene ise MTA-le andnud ei ole. Kontaktandmete hulgas võib olla eeltäidetuna ka näiteks kaks e-posti aadressi, nagu juhtus kõnealusel avaldajal. Mitut e-posti aadressi kinnitada ei lubata, ent kuvatavast veateatest ei selgu, mida vea parandamiseks teha tuleb.

Süsteemi tehnilise keerukuse tõttu ei saa inimene kasutada e-teenust ka juhul, kui ta on valmis kinnitama või esitama kogu riigi küsitud teabe, kuid ei saa aru, millises vormis see teave olema peaks, et see oleks süsteemi jaoks vastuvõetav.

MTA selgituse kohaselt tuleb inimesel esitada vaid üks e-posti aadress, mis tähendab, et mitmest kuvatavast e-posti aadressist tuleb valida üks ja see uuesti kinnitada.

Palun kontaktandmete kinnitamist ja uuendamist puudutavad veateated sõnastada selgelt. Praegu nähtav veateade „Andmed on vales formaadis“ ei viita sellele, et e-posti andmeväljale võib jääda vaid üks e-posti aadress.

Mitu olemasolevat e-posti aadressi võivad MTA selgituse kohaselt olla e-MTA-le edastatud andmevahetuse käigus rahvastikuregistrist. Palun e-teenuste keskkonnas inimesele selgitada, kust pärinevad andmed, mida inimene ise MTA-le andnud ei ole.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Seoses haldusaktide kättetoimetamist puudutavate kavandatavate muudatustega, mis on nähtavad Riigikohtu 18.04.2024 otsusega nr [5-24-1](#) põhiseadusega vastuolus olevaks tunnistatud [maamaksuseaduse ja maksukorralduse seaduse muutmise seadusest](#), on eriti oluline teadvustada seda, et e-teenuse kasutamise tingimuseks ei tohi haldusorgani enese otsusel seada olulistest põhiõigustest loobumist või kohustuste võtmist. Näiteks ei saa nõnda kohustada inimest nõustuma sellega, et temale loetakse teade või haldusakt kättetoimetatuks pelgalt sellega, et asutus saadab dokumendi tema e-posti aadressile ära.

Praegu ei tulene [maksukorralduse seadusest](#) seda, et e-teenuse kasutamise eelduseks on kontaktandmete kinnitamine. Kui MTA peab põhjendatuks, et e-teenuse kasutamiseks tuleb inimesel teatada MTA-le enda e-posti aadress või mobiiltelefoninumber, siis tuleb selline kohustus sätestada seadusega.

Seega, MTA-l pole praegu õiguslikku alust piirata e-teenuste kasutamist juhul, kui inimene jätab oma kontaktandmed kinnitamata, kuivõrd seadus sellist tagajärge ette ei näe. Palun MTA-l edaspidi ligipääsu e-teenustele mitte piirata.

Palun andke hiljemalt 21. juuniks teada, kuidas kavatsete soovitusi täita.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Teadmiseks: avaldaja

Ivika Nõukas 693 8419
Ivika.Noukas@oiguskantsler.ee